

ALOITE

KOULU että MUUALLA tapahtuvan kiusaamisen vähentäminen

Noin kymmenen prosenttia koululaisista pelkää mennä kouluunsa, koska heitä kiusataan. Koulukiusaaminen on väkivaltaa, joka vääristää uhrin minäkuvaa ja jonka jättäminen jäljistä ei pääse välttämättä koskaan eroon.

Keski-Uusimaassa oli juttu 15v. koulupojasta, joka joutui 13v. pojan pahoinpitelemäksi Järvenpäässä muun ryhmän katsellessa vieressä, eikä kukaan auttanut. Asiasta tehtiin myös video, joka oli pistetty You Tubeen. Lehtijutussa olleet ikävät pahoinpitelyt ovat tapahtuneet vapaa-ajalla, mutta koulu on ollut kiinteässä yhteistyössä poliisin ja nuorisopalvelujen kanssa, pyrkimyksenä rauhoittaa tilannetta.

Lehtijutussa ollut toinen vakavampi pahoinpitely ei ollut pojan oman koulun oppilaiden tekemä. Tärkeintä, kuitenkin on kysymys kuuluuko koulun puuttua kiusaamisasiaan, joka tapahtuu vapaa-ajalla? Jos kyseiset kiusaajat ovat samassa koulussa? On täysin turha väittää, ettei kiusaamista tapahtuisi koulussa...

Vika ei ole kiusatussa, jos käydään käsiksi (vaikka olisi ollut sanaharkkaa ennen sitä) vaan kiusaajassa. Fyysistä väkivaltaa toista kohtaan ei saa tapahtua. Ja tämä tapaus ei valitettavasti ole ainut.

Olen saanut satoja yhteydenottoja vanhemmilta kiusaamisasiaan liittyen kun laitoin päivityksen Vantaan koulukiusaamisesta Facebookkiin. On surullista, että virkamiehillä ei ole sama käsitys vanhempien kanssa kiusaamisen määrästä ja tarvittavista toimenpiteistä. Koostin yhteen facebookin kommentit sekä parin sadan vanhemman

yksityisviestit.

Parhaana puuttumiskeinona vanhemmat pitivät kodin ja koulun välistä yhteistyötä ja oikeita rangaistuskäytäntöjä. KiVa Koulu-hanke (missä sitä on käytössä) sekä kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen nimettiin toimivimmiksi keinoiksi ehkäistä kiusaamista.

Järvenpään perusopetuksen yhteinen kiusaamistapausten selvittelymalli on toimintasopimus kiusaamisen, väkivallan tai häirinnän lopettamiseksi. Yhteisvastuussa kodin kanssa avoimesti ja rohkeasti tilanteisiin puuttuen opitaan kunnioittamaan toisia. Vakavissa tapauksissa koulut toimivat yhteistyössä oppilashuoltohenkilöstön ja/tai poliisin/ lastensuojelun kanssa.

24.10.2017 Lasten ja nuorten lautakunnan hyväksymässä mallissa on kohta että muutos astuu voimaan välittömästi. Joten miten voi olla mahdollista ettei perusopetuksen johtajalla ole raporttia asiasta vielä viime viikolla?

KENENKÄÄN lapsen ei tule kokea kiusaamista eikä fyysistä väkivaltaa.

Asioihin tullaan puuttumaan nyt tällä aloitteella ja lasten-ja nuorten lautakunnan syksyllä tekemää kiusaamismallia myös valvotaan käytännössä.

Syrjiminen ja kiusatuksi tuleminen on lapselle niin häpeällinen kokemus, että siitä saatetaan vaieta. Kiusattu lapsi ajattelee olevansa huono. Oman huonouden ajatus valtaa lapsen, eikä hän halua jakaa sitä. Siksi vanhemman pitää olla herkkänä muille ulkoisille tekijöille. On vaikeata erottaa mikä on kiusaamista ja mikä on ns. kertaluonteista erimielisyyttä asiasta.

Koulukiusaaminen on siis koulussa tai koulumatkoilla tapahtuvaa kiusaamista, joka ilmenee systemaattisena vallan tai voiman väärinkäyttönä. Kun tunnistamme mitä koulukiusaaminen on, me voimme tunnistaa kiusaamisen mihin on sitten mahdollista puuttua. Nyt on jo siis tehty valmismalli Lanussa, jota pitäisi noudattaa. Mutta käytäntö on jo osoittanut, että kaikille ei ole asiat päivänselviä eikä toimenpiteet riitä haluttuun lopputulokseen.

Koska itse kiusaamisasiakin on laaja on myös aloitteessa ehdotetut radikaalit toimenpiteetkin laajoja, että saamme kiusaamisen nollatoleranssiin.

- Järvenpään kaupunki julistautuu kiusaamisvapaaksi kaupungiksi. Valtuustoaloitteen pohjalta Järvenpään kaupunki julistautui jo myös syrjinnästä vapaaksi alueeksi. Syrjinnästä vapaaksi alueeksi julistautuminen merkitsee syrjinnän vastustamista, siihen puuttumista sekä ihmisten yhdenvertaisuuden tunnustamista. Se on myös merkki kaupungin työntekijöille, työnhakijoille ja asiakkaille siitä, että toivotamme kaikki ihmiset tervetulleiksi riippumatta sukupuolesta, iästä, etnisestä taustasta, uskonnosta tai vakaumuksesta, mielipiteestä, terveydentilasta, vammaisuudesta tai seksuaalisesta suuntautumisesta. Joten on ihan luonnollinen jatkuma, että myös kiusaamisvapaaksi alueeksi nosto tapahtuu.
- Kouluihin nimetään lähi/tukihenkilö, jonka luokse voisi mennä käymään ja kertomaan omista tuntemuksistaan. Tällöin tämä henkilö voisi tunnistaa kiusaamisen ja mitä oppilaan mieltä painaa. Tutkimustulosten mukaan koulukiusaamisen tunnistaminen kun on vaikeaa, koska vain pieni osa

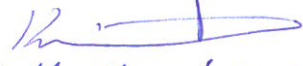
4
kiusaamistapauksista tulee aikuisten tietoon. Tunnistaminen edellyttää, että kiusaamisongelman olemassaolo myönnetään ja kaikilla yhteisön jäsenillä on yhtenäinen käsitys siitä, mitä kiusaaminen on. Vasta sen jälkeen kun koulukiusaaminen on tunnistettu, siihen voidaan puuttua. Koulukiusaamiseen puuttuminen on tärkeää, koska kiusaamisen myötä katoaa lapsen perusturvallisuus.

- Aikuisen vastuun korostaminen kiusaamiseen puuttujana. Koulussa tuo aikuinen on siis opettaja, jonka tulisi puuttua pieniinkin yhteydenottoihin, jotta asiat eivät pääsisi kehittymään vakavammiksi. Puuttumistilanteissa aikuisen tulee kuunnella sekä kiusaajaa että kiusattua. Aikuisen tehtävä on osoittaa hyvin selvästi se, että kiusaaja on toiminut väärin eikä koulussa hyväksytä kiusaamista missään muodossa.
- Koulun vastuulla on se, että koulukiusaaminen/ kiusaaminen loppuu. Vanhemmat ovat aika voimattomia, jos hänen lastaan kiusataan, jollei koulu ryhdy tarvittaviin toimenpiteisiin. Koulun rehtori hoitaa kiusaamisasiat, eikä valtuuta niitä vararehtorin hoidettavaksi.
- Koulukiusaaja vaihtaa koulua ei kiusattu. Sekä kiusaaja siirtyy kouluun, mihin edellisen koulun rehtori hänet katsoo parhaiten sopivan.
- Kysely kaikille Järvenpään koulun oppilaille sekä vanhemmille erikseen, jolla selvitetään oikeata kiusaamisen määrää kouluissa, että koulun ulkopuolella tapahtuvaa. Tuusulassa on kyselyä tehty jo aiemminkin, ja taas on netissä kysely menossa. Järvenpäässä on terveystieteiden mukana ollut muutama kysymys kiusaamisesta.

- Tapahtuma, missä on puhumassa entisiä kiusaajia, kiusattuja, poliisin ja muiden viranomaisten edustajat sekä kiusaajien kuten myös kiusattujen vanhemmat paikalla. Tapahtumassa tuodaan selkeästi esille, ettei kiusaamista hyväksytä. Paikan päällä saa avoimesti jutella asioista. Aloitteen tekijällä on jo tällainen tapahtuma suunnittelu menossa.
- **Asioihin puututaan heti ja lasten- ja nuorten lautakunnan syksyllä tekemää kiusaamismallia myös valvotaan käytännössä säännöllisillä raportoinneilla. Raportit tuodaan myös valtuutetuille tiedoksi esim. kaksi kertaa vuodessa.**
- Jos koulukiusaamisasioihin ei puututa koulun toimesta annettujen ohjeiden ja mallien mukaan, on kyseessä töiden laiminlöinti. Ja tämä valitettava asia tuodaan tiedoksi henkilökunnalle, että työntekijöiden toimenkuvaan kuuluu puuttua näihin asioihin.

Toivottavasti edellä olevilla toimenpiteillä olisi jotain vaikutusta, niin että kiusaamiseen saataisiin nollatoleranssi. Satu Haaparanta SDP

Satu Haaparanta

Dr. - vas

Brigitta Björk rs.

Sepo

Sami

Pu